

*Grażyna Tyrchan  
Marek Szczepaniak*

MOŻLIWOŚCI DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ ARCHIWÓW  
PAŃSTWOWYCH W ŚRODOWISKU SZKOLNYM  
W OPARCIU O DOTYCHCZASOWE DOŚWIADCZENIA  
ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO W POZNANIU  
ODDZIAŁ W GNIEŃNIE

W części wstępnej zawarliśmy refleksję na temat działalności popularyzatorskiej i edukacyjnej prowadzonej dotąd przez archiwa państwowe (wskazując przy tym na niedostateczną współpracę archiwów ze szkołami i jaki charakter ona w większości przedstawia) oraz rolę jaką odegrać mogą archiwa w dobie reformy oświaty. Dalej, nakreśliliśmy krótko możliwości wykorzystania zbiorów archiwalnych w procesie dydaktycznym na wszystkich etapach nauczania. Wskazaliśmy przy tym na zmianę, jakiej uległ w wyniku wprowadzonej reformy oświaty model nauczania (w tym również historii), który pozwala uczniowi na pełnienie roli badacza, a nie bycie tylko biernym odbiorcą.

Zasugerowaliśmy rozszerzenie oferty edukacyjnej archiwów oraz ich otwarcie się na współpracę z młodzieżą (wskazując przy tym na przykłady i tendencje zachodnie), a przede wszystkim zaistnienie archiwów nie tylko jako urzędów i placówek naukowych (z czego znane są obecnie najczęściej), ale również instytucji mogących aktywnie uczestniczyć w życiu lokalnych społeczności. Jak może wyglądać nowy model funkcji popularyzatorskiej archiwów zilustrowaliśmy przykładami własnej działalności oświatowej prowadzonej w oparciu o zasób gnieźnieńskiej placówki.